

Zprávy z měst

pondělí: Jablonec nad Nisou,
Tanvald, Smržovkaúterý: Česká Lípa,
Nový Bor, Zákupystředa: Semily, Jilemnice,
Lomnicečtvrtek: Liberec
(městské čtvrti)pátek: Jablonec nad Nisou,
Tanvald, Smržovkasobota: Krkonoše, Jizerské
hory, Český ráj

Zajímáte nás

» Tipy na zajímavé události či náměty na články z vašeho okolí pošlete redaktoři Lence Brabencové (lenka.brabencova@mfdnes.cz, tel.: 734 520 595.
» Inzerční poradce pro Jablonecko je Tomáš Kára (tomas.kara@mafra.cz, tel.: 602 658 911).

Lidé od nás

Jablonec? To je klenot mezi městy

Dalibor Dědek
majitel firmy
Jablotron

Myslím, že Jablonec je klenot z hlediska životního prostředí. Je tu přehrada, nádherné okolí, kde můžete jezdit na kole, na běžkách. Navíc je město dobře situované, jelikož po dálnici je to hodina cesty na letiště do Prahy. Poznal jsem spoustu zemí ve světě, když to srovnám, tak prostředí je tady nejlepší. Trochu mi vadí, že lidé nemají takový vztah k městu. Ale to už se také dost zlepšuje. Třeba před deseti lety tady byly posprejované zdi, domy a to už teď zmizelo.

Zítřa

Česká Lípa, Nový Bor, Zákupy

středa: Semily, Jilemnice, Lomnice

čtvrtek: Liberec (městské čtvrti)

pátek: Jablonec nad Nisou, Tanvald,
Smržovkasobota: Krkonoše, Jizerské hory,
Český rájpondělí: Jablonec nad Nisou, Tanvald,
Smržovka

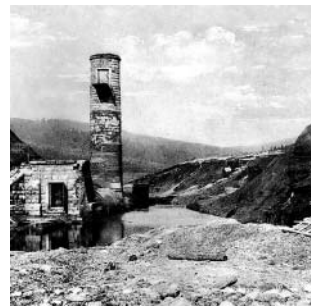
Smutné výročí: voda z přehrady zabila 62 lidí

Před patnácti roky byl areál Protržené přehrady na Bílé Desné prohlášen za kulturní památku. Stalo se tak pro upomínku na **tragédii z roku 1916**, kdy se hráz protrhla, voda zahubila desítky lidí a způsobila obrovské materiální škody.

DESNA Před 95 lety se z lesa nad Desnou ozývalo temné dunění a hrozivý praskot. Na město se valila voda z přehrady na Bílé Desné, která se protrhla. S sebou si vzala 62 lidských životů. Škody na majetku dosáhly několika milionů.

Smutné výročí vychází právě na září. Navíc letos tomu je již 15 let, co byl areál Protržené přehrady prohlášen za kulturní památku. Její dominantou je šoupátková věž, která tu ční jako memento největší katastrofy v dějinách Desné.

O stavbě přehrady se začalo vážně uvažovat již v roce 1902, stavba však byla zahájena až 17. října 1912. Stavbu řídil Emil Gebauer, dozorem nad ní byli pověřeni August Klamm a Karel Podhajský. V srpnu roku 1913 byla stavba vážně poškozena intenzivními dešti. Po začátku první světové války byl kvůli vysoké inflaci nucen investor, Vodní družstvo pro stavbu přehrady na Desné, ke značným úsporným opatřením, která se na kvalitě stavby rozhodně podepsala. Přes tyto těžkosti byla stavba v září roku 1915 dokončena a 18. 11. 1915 zkolaudována.

18. září 1916 prorvala voda hráz.

Krátce před smrtí ukázali k posouzení návrh přehrady na Bílé Desné „mistrovi přehrad“ Otovi Intzemu, který postavil celkem pět vodních děl. „Intze s ním zásadně nesouhlasil. Krátce nato se mu udělalo špatně. Odvezli ho do nemocnice, kde za pár dní zemřel,“ popsal ředitel Povodí Labe v Jablonci Jaroslav Jaroušek. Možná to bylo varování.

Příběh zkázy se začal psát v půl čtvrté odpoledne 18. září 1916. „Kolem jdoucí dřevaři upozorňují hráz-ného na asi dvoucentimetrový pramínek vody, který prýští z tělesa hráze. Hrázný ihned volá do kance-

láře Vodního družstva. Zde přítomný správce stavby ing. Gebauer nařizuje otevřít naplno oba uzávěry a vydává se k přehradě,“ píše se na webu jizerky.eu. O půl hodiny později již voda tryskala tak silně, že dělníci nemohli uzavřít oba uzávěry a prchají. Na obecní poštovní úřad přichází zpráva, že se mají majitelé jezů a náhonů upozornit, že korytem teď poteče více vody. Ve čtvrt na pět je vyhlášena evakuace Desné. „Z protržené přehrady se valily vlny vysoké jako dům a přinášely zkázu všemu, co jim stálo v cestě. Během okamžiku bylo jen v samotné Desné úplně zničeno 31 budov. Z pily hraběte Desfourse odplavil příval na pět tisíc kubiků dřeva, z něhož učinil zákazonná beranidla,“ stojí v knize Stalo se na severu Čech. Bilance katastrofy? Sedesát dva lidských životů, přes sto zcelon smetených budov. Celková škoda obnášela několik milionů korun. Soudy s tvůrci přehrady se táhly dlouhých 15 let a nakonec nikdo odsouzen nebyl.

17. září proběhne v areálu přehrady vzpomínková akce.

Martin Trdla

Zlato na prodej V Jablonci taví vzácný kov

Rostoucí ceny zlata prudce nezvyšují pouze poptávku po tomto drahém kovu, ale stále více Čechů nyní zlato také prodává, aby vydělali na jeho vysokých cenách. Například jablonecká společnost Safina, která se zlatem na tuzemském trhu obchoduje, v těchto dnech hlásí nárůst objemu vykoupeného zlata o desítky procent. Lidé, kteří ho nakoupili v minulosti, chtějí nyní zhodnotit svoje předešlé investice.

Finální opracování zlatého slitku v provozu společnosti Safina
Foto: Radek Petrášek, ČTK

Muži v naději zahájí provoz nového kina

TURNOV (ČTK) Lidem v Turnově začne od tohoto týdne sloužit nové kino. Městský biograf najdou v malém sále Kulturního centra Střelnice, kam se přesouvá z budovy na Žižkově ulici. „Práce na novém kinosále trvaly dva měsíce. Jeho vybudování přišlo na více než pět milionů korun,“ řekl jednatel městského kulturního centra Lukáš Hajn.

První projekce se uskuteční ve

čtvrtek 8. září. Filmové fanoušky čeká komedie Jiřího Vejdělky Muži v naději.

Digitální kino pojmenované Sféra nabídne celkem 102 míst. Stačili je připravit během letních prázdnin. V kině se bude promítat denně. Ve všední dny dvakrát, od 17.00 a 19.30, v sobotu a v neděli přibudou ještě odpolední filmy pro děti. Ty začnou v 14.30. Premiéry bude kino uvádět vždy

ve čtvrtek, pro milovníky arto- vých filmů bude vyhrazeno promítání ve středu.

Zájem o nové kino je podle Hajna značný už v těchto dnech. „V tuto chvíli nám stále zvoní telefon, posílají se maile, lidé už chtějí kupovat vstupenky,“ řekl šéf kulturního centra a dodal, že je sál dokonce ještě před otevřením pronajat už pro dvě komerční akce.

V září a v říjnu kino čeká dvou- měsíční zkušební provoz. V příštích týdnech mohou návštěvníci přijít například i na projekci úspěšných 3D filmů za zvýhodněnou cenu 30 korun. Podobná nabídka by podle Hajna nemusela být poslední. „V tomto trendu budeme chtít pokračovat. Pokud lidé budou chtít chodit na půl roku nebo rok staré filmy, není to problém,“ dodal.

V muzeu začala výstava kočárků a kolébek

ČESKÁ LÍPA (ČTK) Vlastivědné muzeum v České Lípě otevřelo výstavu historických kočárků a kolébek. Desítky exponátů ze sbírky Miloslavy Šormové mohou návštěvníci muzea obdivovat téměř tři měsíce. „Pokud se lidé chtějí pochlubit nějakým starým kočárkem, expozice jim k tomu poskytne prostor,“ řekl vedoucí oddělení výstav a propaga-

ce českolipského muzea Daniel Váchal. Staré kolébký, dětské kočárky i kočárky pro panenky mohli donedávna obdivovat návštěvníci Severočeského muzea v Liberci, kde se expozice setkala s velkým úspěchem. V polovině srpna ji muzeum obohatilo setkáním těch, kteří mají podobný zajímavý kousek doma. Českolipské muzeum po-

dobnou akci nechystá, uvítá však každého, kdo by se chtěl svým kočárkem také pochlubit.

„Lidé reagují tak, že když kočárky vidí, napadá je, že by nám je sami dovezli, protože je například najdou na půdě. Záleží to ale na jejich libovůli,“ doplnil Váchal. Majitelka se sbírání starých kočárků věnuje už dvě desítky let a kromě

nich shromažďuje dobové tematické fotografie. Sbírká vystavená v ambitu českolipského muzea zahrnuje kočárky, které mapují jejich vývoj od roku 1890 do roku 1980. Vyrobené jsou například z vrbového proutě, rákosy, dřeva, koženky či papírových provázků. Lidé si je mohou prohlédnout až do neděle 20. listopadu.

Místo Psích vojáků přijede na Worldfest Už jsme doma

CHOTYNĚ (ČTK) Kapela Už jsme doma by měla patřit k největším tahákům letošního Worldfestu, přehlídky, kterou bude od pátku do neděle hostit hrad Grabštejn. „Na jeho nádvoří i v historických interiérech návštěvníci čekají vystoupení desítek interpretů a hudebních formací,“ řekl Jiří Vydra z pořadající Kulturní agentury ŠtK. Festival etnické a alternativní hudby a divadla se letos na Grabštejně uskuteční poděváté. Pravidelně na něj míří několik stovek lidí.

Už jsme doma se na letošní program dostali až na poslední chvíli. „Je to trochu i záchrana za situace, která vznikla kvůli tomu, že jsme měli mít hlavní hvězdu festivalu Psi vojáci. Ti v době, kdy už jsme měli vytištěné všechny plakáty a tiskoviny, ohlásili konec a zrušili všechny dosavadní i následující festivaly,“ řekl pořadatel a dodal, že podle dosavadních ohlasů se ale fa-

noušci na vystoupení Už jsme doma těší ještě víc.

Na Grabštejně se představí například znovuobnovená kapela Kopír Rozsýwal Bestar, hudební experimentátor Jiří Konvrzek, němečtí bubeníci Balumuna nebo love punková kapela Vobezdud. „Náš festival se vyznačuje ne tím, že by tam byly kapely těch velkých festivalů, které se jenom „provařené“ opakuje, ale snažíme se hledat nové věci, které můžeme divákům předvést jako takové pestré menu,“ naznačil Vydra.

Za zmínku podle něj stojí například kapela Ladé, která předvede svou originální hudbu. K lákadlům by mělo patřit také společné vystoupení známého bubeníka Miloše Dvořáčka s Tomášem Dvořákem, zakladatelem hudebního projektu Floex, a pianistou Jiřím Libánským. Celý program festivalu je na www.worldfest.cz.

Vaším objektivem

MF DNES přináší fotografie čtenářů z internetového fotoalba rajce.idnes.cz Vratislavice – rodiště automobilového konstruktéra Ferdinanda Porscheho – hostily o víkendu sraz jeho fanoušků

Porschemánie Sraz majitelů sportovních automobilů Porsche se o víkendu konal na oslavu nedožitých, tentokrát již 136. narozenin automobilového konstruktéra.

Padl rekord Na sraz se v sobotu sjelo 141 automobilů Porsche, dosud nejvíc v historii.

Zakladatel automobilů Volkswagen a Porsche – profesor Ferdinand Porsche – se narodil ve Vratislavicích nad Nisou.

4x foto: Ondřej Tóviš
http://tovion.rajce.idnes.cz/

Nový český rekord automobilů Porsche na jednom místě v České republice byl oficiálně zaregistrován a následně bude zapsán do České knihy rekordů.